

[Indørigsministeren.]

kommunerne efter objektive udgiftsbehovskriterier. Der må, så vidt jeg kan skønne, forventes at være behov for tilskuddet i 1975-76, hvor statshospitalerne ventes overført til amtskommunerne.

Endelig stilles der i forslaget til lov om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner forslag om, at tilskuddene efter objektive udgiftsbehovskriterier skal reguleres automatisk inden for de træårige perioder for tilskudsfastsættelse, og at denne regulering sker i overensstemmelse med ændringerne i bruttofaktorindkomsten. Jeg henviser til forslagets § 5, stk. 2, og § 6, stk. 2. De generelle tilskud vil efterhånden komme til at udgøre en væsentlig del af kommunernes og amtskommunernes indtægter. Derfor anser regeringen det for væsentligt, at disse tilskud reguleres nogenlunde som kommunernes og amtskommunernes skatteindtægter.

Tilskud efter objektive udgiftsbehovskriterier ydes første gang i finansåret 1973-74, og regulering vil derfor blive aktuel for 1974-75, fra hvilket finansår den nye lov foreslås at skulle gælde.

Ud over de tre hovedpunkter, jeg har nævnt, indeholder de to lovforslag en række overvejende tekniske ændringer i forhold til de gældende love om kommunel udligning og generelle tilskud. Disse ændringer er baseret på de hidtidige erfaringer med lovens administration, og det er ønskeligt, ikke mindst på baggrund af den udvidede anvendelse af generelle tilskud, som må påregnes, at disse ændringer gennemføres nu, så at systemet kan virke bedst muligt.

De to lovforslag, som herved fremsættes, er en del af regeringens udspil i dette folketingsår med henblik på en videreførelse af byrdefordelingsreformen. Lovforslagene må ses i sammenhæng med andre forslag, i hvilken forbindelse jeg først og fremmest skal nævne socialministerens forslag til social bistandslov, som indebærer, at statens tilskud til kommunerne efter objektive udgiftsbehovskriterier forøges betydeligt. Endelig overvejer regeringen en nedsættelse af sygehus tilskuddet med henblik på en forhøjelse af det amtskommunale skattegrundlagstilskud.

De to lovforslag, som nu fremsættes, tager altså alene sigte på at tilvejebringe det bedst

mulige og mest smidige grundlag for fordelingen af de meget betydelige tilskudsbeløb, der ad denne vej tilgår eller forventes at tilgå kommunerne og amtskommunerne.

Jeg skal med disse ord anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om sundhedsplejerskeordninger og forslag til lov om hjemmesygeplejerskeordninger*.

Den gældende lov om sundhedsplejerskeordninger fra 1963 med senere ændringer har sammen med øvrige foranstaltninger til sygdomsforebyggelse og sundhedsoplysning medvirket til, at sundhedstilstanden og den almindelige hygiejne blandt spædbørn og småbørn er blevet forbedret. Der har da også i befolkningen været udbredt tilfredshed med sundhedsplejerskens besøg, og i de egne af landet, hvor det på grund af manglen på sundhedsplejersker ikke har været muligt at etablere sundhedsplejerskeordninger, har det været et almindeligt ønske hos de lokale myndigheder hurtigst muligt at blive i stand til at etablere disse.

Under behandlingen her i tinget af forslaget til den gældende lov om sundhedsplejerskeordninger blev der fra flere sider fremsat ønske om, at gennemførelse af sundhedsplejerskeordninger blev gjort obligatorisk, men tanken herom blev imidlertid opgivet, da antallet af uddannede sundhedsplejersker ikke var tilstrækkeligt. Med henblik på overvejelsen af dette spørgsmål har loven været taget op til revision i folketingsårene 1967-68 og 1970-71, men begge gange måtte man konstatere, at der ikke forelå en realistisk mulighed for at gennemføre obligatoriske ordninger. Det er imidlertid min opfattelse, at det nu efter en påbegyndt udvidelse af kapaciteten på Danmarks Sygeplejerskehøjskole vil være forsvarligt at indføre en obligatorisk ordning pr. 1. april 1973.

Medens det traditionelle sundhedsplejersketilsyn i dag alene omfatter spædbørn, skal tilsynet efter forslaget omfatte alle børn under den undervisningspligtige alder. Der er herved åbnet mulighed for at gennemføre en smidigere ordning, hvor alle børn tilses den første tid efter fødslen, men hvor tilsynet derefter indtil skolealderen koncentrerer sig om de børn, hvis sundheds- eller miljøproblemer ønskeliggør fortsat sundhedsplejerske-